

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे राल्मीकीये आदिकार्ये अरण्यकाण्डे

॥ सप्तपञ्चाशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ सप्तपञ्चाशः सर्गः ॥

श्रीरामस्य मृगं हंरा निरर्तनं मार्गेऽपशकुनं दृष्ट्वा तस्य चिन्ता
तत्र मिलितं लम्बणमुपालभ्य सीतारिषयकसङ्घटस्य तेनाशङ्कनम्

राम्भसं मृगरूपेण चरन्तं कामरूपिणम्।
निहत्य रामो मारीचं तूर्णं पथि न्यर्तत ॥ 3.57.1 ॥

तस्य सन्धुरमाणस्य द्रष्टुकामस्य मैथिलीम्।
क्रूरस्वनोऽथ गोमायुरिननादास्य पृष्ठतः ॥ 3.57.2 ॥

स तस्य स्वरमाञ्जाय दारुणं रोमहर्षणम्।
चिन्तयामास गोमायोः स्वरेण परिशङ्कितः ॥ 3.57.3 ॥

अशुभं वत मन्येऽहं गोमायुराश्रयते यथा।
स्वस्ति स्यादपि रैदेह्या राम्भसैर्भङ्गं रिना ॥ 3.57.4 ॥

मारीचेन तु रिञ्जाय स्वरमालम्ब्य मामकम्।
रिक्नुष्टं मृगरूपेण लम्बणः शृणुयाद् यदि ॥ 3.57.5 ॥

स सौमित्रिः स्वरं श्रुत्वा तां च हिंराथ मैथिलीम्।
तथैव प्रहितः स्फिप्रं मंसकाशमिहैष्यति ॥ 3.57.6 ॥

राम्भसैः सहितैर्नूनं सीताया ङ्गिस्तो रधः।
काङ्कनश्च मृगो भूत्वा व्यपनीयाश्रमात्तु माम् ॥ 3.57.7 ॥

দূরং নীৎরাথ মারীচো রাক্ষসোহভূচ্ছরাহতঃ।
হা লক্ষ্মণ হতোহস্মীতি যদ্রাক্যং ব্যাজহার হ ॥ 3.57.8 ॥

অপি স্বস্তি ভবেদ্ দ্বাভ্যাং রহিতাভ্যাং মযা বনে।
জনস্থাননিমিত্তং হি কৃতরৈরোহস্মি রাক্ষসৈঃ ॥ 3.57.9 ॥

নিমিত্তানি চ ঘোরাণি দৃশ্যন্তেহদ্য বহুনি চ।
ইত্যেবং চিন্তয়ন্ রামঃ শ্ৰুৎরা গোমায়ুনিঃস্বনম্ ॥ 3.57.10 ॥

নিরর্তমানস্কুরিতো জগামাশ্রমমাত্মরান্।
আত্মনশ্চাপনযনং মৃগরূপেণ রক্ষসা ॥ 3.57.11 ॥

আজগাম জনস্থানং রাঘরঃ পরিশঙ্কিতঃ।
তং দীনমানসং দীনমাসেদুর্মৃগপক্ষিণঃ ॥ 3.57.12 ॥

সর্যং কৃত্রা মহাত্মানং ঘোরাংশ্চ সসৃজুঃ স্বরান্।
তানি দৃষ্টরা নিমিত্তানি মহাঘোরাণি রাঘরঃ।
ন্যরর্ততাথ ংররিতো জরেনাশ্রমমাত্মনঃ ॥ 3.57.13 ॥

ততো লক্ষ্মণমাযান্তং দদর্শ রিগতপ্রভম্।
ততোহরিদুরে রামেণ সমীযায স লক্ষ্মণঃ ॥ 3.57.14 ॥

রিষণ্নঃ সন্ রিষণ্ণেন দুঃখিতো দুঃখভাগিনা।
স জগর্হেহথ তং ভ্রাতা দৃষ্টরা লক্ষ্মণমাগতম্ ॥ 3.57.15 ॥

রিহায সীতাং রিজনে বনে রাক্ষসসেরিতে।
গৃহীৎরা চ করং সর্যং লক্ষ্মণং রঘুনন্দনঃ ॥ 3.57.16 ॥

উরাচ মধুরোদর্কমিদং পরুষমার্তরৎ।
অহো লক্ষ্মণ গর্হৎ তে কৃতং যৎ ংরং রিহায তাম্ ॥ 3.57.17 ॥

সীতামিহাগতঃ সৌম্য কচ্চিৎ স্বস্তি ভরেদিতি।
ন মেহস্তি সংশযো রীর সর্থা জনকাত্মজা ॥ 3.57.18 ॥

বিনষ্টা ভক্ষিতা রাপি রাক্ষসৈর্নচারিভিঃ।
অশুভান্যের ভূযিষ্ঠং যথা প্রাদুর্ভরন্তি মে ॥ 3.57.19 ॥

অপি লক্ষ্মণ সীতাযাঃ সামগ্র্যং প্রাপ্নুযামহে।
জীরন্ত্যাঃ পুরুষর্যাঘ্র সুতাযা জনকস্য রৈ ॥ 3.57.20 ॥

যথা রৈ মৃগসঙ্ঘাশ্চ গোমায়ুশ্চৈর ভৈররম্।
রাশ্যন্তে শকুনাশ্চাপি প্রদীপ্তামভিতো দিশম্।
অপি স্বস্তি ভরেৎ তস্যা রাজপুত্র্যা মহাবল ॥ 3.57.21 ॥

ইদং হি রক্ষো মৃগসন্নিকাশং
প্রলোভ্য মাং দূরমনুপ্রযাতম্।
হতং কথঞ্চিন্মহতা শ্রমেণ
স রাক্ষসোহভূন্নিযমাণ এর ॥ 3.57.22 ॥

মনশ্চ মে দীনমিহাপ্রহৃষ্টং
চক্ষুশ্চ সর্যং কুরুতে রিকারম্।
অসংশয়ং লক্ষ্মণ নাস্তি সীতা
হতা মূতা রা পথি রর্ততে রা ॥ 3.57.23 ॥

॥ ইত্যর্ষে শ্রীমদ্রামায়ণে বাল্মীকীযে আদিকাণ্ডে অরণ্যকাণ্ডে সপ্তপঞ্চাশঃ সর্গঃ ॥